

Пікалова А. О.,

ORCID ID: 0000-0002-9291-113X

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

«ГУМОРИСТ» ЯК ТИП «ЕМОТИВНОГО-Я» ІДЕНТИЧНОСТІ АНГЛОМОВНОГО ДИТЯЧОГО ПОЕТА

Анотація. Пропонована стаття фокусується на конструйованій сутності ідентичності англomовного дитячого поета. У роботі розглянуто принцип емотивного конструювання ідентичності дитячого поета. У розвідці аргументовано компоненти «емотивного-Я» ідентичності такого англomовного дитячого поета, як Джулія Дональдсон.

У статті окреслено поняття «ідентичність» та «ідентичність дитячого поета», приділено увагу науковим роботам щодо механізмів конструювання ідентичності, зокрема міждисциплінарній моделі конструювання ідентичності в інтеракції (за М. Бакхольц і К. Хол). Запропоновано методологію виокремлення компонентів «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета, що охоплює теорію «Я-концепції» (за Р. Бернсом), психобіологічну модель емотивної події (за Дж. Мануелем і М. Морілласом).

Обґрунтування принципу емотивного конструювання ідентичності дитячого поета, а саме виокремлення компонентів «емотивного-Я» ідентичності автора (когнітивні, афективні та поведінкові), здійснюється на основі аналізу інтерв'ю з Джулією Дональдсон і поетичних текстів, що призначені для дітей (загальною кількістю 81 вірш, створений за період з 2006 р. по 2017 р.). Ілюстративний матеріал охоплює збірки віршів та окремі вірші Джулії Дональдсон, що призначені для дітей різних вікових груп (від немовлят до дев'яти років).

Лінгвостилістичні особливості дитячих поетичних текстів Джулії Дональдсон, що були виявлені у процесі аналізу ілюстративного матеріалу, дають змогу диверсифікувати різні типи «емотивного-Я» ідентичності автора. У розвідці з'ясовуються особливості актуалізації таких типів, як «гуморист», «простак», «витівник», «веселун», «бешкетник», «оптиміст». Кількісне співвідношення виокремлених типів «емотивного-Я» ідентичності Джулії Дональдсон, що моделюються в дитячих поетичних текстах, діагностує «гуморист» як репрезентативний тип. Основними маркерами вербалізації цього типу в дитячих поетичних текстах авторки виявляються звуконаслідування, дієслова, дієслівні форми, іменники (здебільшого конкретні), окличні речення, повтори. Верифікація зазначеного типу засвідчує той факт, що поетичні тексти Джулії Дональдсон сприяють формуванню емоціосфери дитячої слухачької/читацької аудиторії.

Ключові слова: ідентичність, дитячий поет, Джулія Дональдсон, поетичний дискурс, дитячі поетичні тексти, емотивність, принцип емотивного конструювання, типи «емотивного-Я», «гуморист», «оптиміст», «простак», «витівник».

Постановка проблеми. У сучасній науковій парадигмі поняття «ідентичність» постає одним із ключових понять світосприйняття і світорозуміння людини. Проблема ідентичності

корелює з антропоцентричною парадигмою сучасної лінгвістики та суміжними з нею галузями знань. Ідентичність постає об'єктом дослідження як у системі мови, так і в окремих текстах і дискурсах.

З позицій сучасної лінгвістики постулюється думка про те, що ідентичність конструюється в дискурсі (Bamberg Fina & D. Schiffrin [1]; E. Versluys [2, с. 89–99]) або в інтеракції (M. Bucholtz & K. Hall [3, с. 585–614]; J. Coupland [4, с. 187–207]; P. Norris [5, с. 628–662]). Зокрема, М. Бакхольц і К. Хол пропонують модель конструювання ідентичності з урахуванням міждисциплінарних досліджень, що дає змогу аналізувати процес конструювання ідентичності якомога повніше. Автори запропонованої концепції наголошують на тому, що їх модель відкрита до поповнення принципами конструювання ідентичності [3, с. 608]. Модель конструювання ідентичності, що розроблена цими науковцями, виявляється своєчасною у дослідженні механізмів конструювання ідентичності в дискурсивній інтеракції. Наша розвідка розширює межі запропонованої концепції в аспекті конструювання ідентичності автора в дитячому поетичному дискурсі. Обмеженість наукових розвідок щодо питань дослідження ідентичності дитячих поетів обумовлює актуальність нашої роботи.

Стаття присвячена дослідженню ідентичності відомої сучасної Британської письменниці Джулії Дональдсон (Julia Donaldson), до творчого доробку якої належать поетичні твори, що призначені для дитячої читацької/слухачької аудиторії.

У роботі пропонується аналіз принципу емотивного конструювання ідентичності дитячого поета, що дає змогу виявити компоненти «емотивного-Я» ідентичності автора. Апелюючи до принципу емотивного конструювання ідентичності дитячого поета, разом з лінгвістичним аналізом ілюстративного матеріалу, що охоплює дитячі вірші Джулії Дональдсон, маємо змогу диверсифікувати типи «емотивного-Я» ідентичності автора, основним серед яких є «гуморист».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як уже зазначалося, науковці відстоюють позиції щодо конструйованої сутності ідентичності. Дотримуючись аналогічної думки, визначаємо той факт, що ідентичність автора конструюється в дитячому поетичному дискурсі, підпадає під вплив соціокультурних чинників, обумовлюється попереднім досвідом [6, с. 46; 7, с. 71].

Ця стаття є частиною дослідження, в якому проводяться спроби довести чинність запропонованої М. Бакхольц і К. Хол [3, с. 585–614] концепції щодо конструювання ідентичності дитячого поета. У процесі наукового пошуку виникла необхідність розширити межі моделі, що зумовило виокремлення інших принципів конструювання ідентичності дитячого

поета, серед яких слід назвати принцип емотивного конструювання.

Мова мотивує конструювання і вираження різних аспектів ідентичності [8, с. 18]. «Ми є тим, ким ми є через те, що ми робимо, і те, що ми робимо, є впізнаваним за тим, хто це робить» [9, с. 13–14]. Іншими словами, ідентичність конструюється «тут і зараз», конструюється діяльністю, виокремлюючи ідентичність поміж інших, тобто ідентичність визначається діяльністю, продукти якої виявляються певними маркерами, за якими здійснюється процес ідентифікації. Процес впізнавання передбачає «дію ↔ інтеракцію ↔ мислення ↔ цінності ↔ говоріння/письмо/читання» відповідним чином з відповідним підґрунтям у відповідний час і у відповідному місці. Іншими словами, об'єднати «мову, дію, інтеракцію, цінності, вірування, символи, предмети, інструменти та місця таким чином, щоб інші впізнавали нас як певний тип ідентичності, що займається певним видом діяльності тут і зараз» [9, с. 17–18].

Щодо ідентичності дитячого поета, то виникає потреба звернути увагу на врахування взаємодії ментального й емоційного аспектів людської діяльності [10, с. 15–32]. Значна частина емоційного досвіду дитини формується у дитинстві. «Вірші для них – норма людського мовлення, природне вираження їх почуттів і думок» [11, с. 180]. Поезія будує основи для соціальної адаптації та формує емоційну стійкість дитини. Діти формуються і зростають тим, що вони читають [12, с. 62]. З таких позицій стає зрозумілим, що діяльність автора дитячої поезії зумовлена необхідністю створення позитивних настанов у віршах, призначених для дітей, задля того, щоби викликати очікувану (необхідну або бажану) емоційну реакцію у читача/слухача-дитини.

У зв'язку з вищезазначеним виникає потреба звернення до «Я-концепції», ідентичності, що формується в процесі взаємодії суб'єкта з навколишнім соціальним середовищем, крім того, зумовлена наявністю попереднього досвіду та внутрішніх стимулів [13]. У структурі «Я-концепції» виокремлюють пізнавальний, афективний та поведінковий компоненти [14, с. 30]. Ці теоретико-методологічні підходи до вивчення проблеми ідентичності дають змогу констатувати конгруентність когнітивних, афективних та поведінкових компонентів «Я-концепції», що кореспондує з процесом моделювання «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета.

Дотримуємося позицій, що ідентичність дитячого поета обумовлена сукупністю ідентифікацій, отриманих у дитинстві, ідентифікацій внутрішнього досвіду. Діяльність дитячого поета має за необхідне створення таких віршів, що викликають бажаний емоційний відгук у адресата-дитини, до того ж має пропонувати зрозумілу для дитячої свідомості картину світу на основі їхніх фонових знань, життєвого досвіду та емоціосфери. На цих засадах базується моделювання «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета.

Метою статті є виявлення компонентів моделі конструювання «емотивного-Я» ідентичності Джулії Дональдсон; виокремлення типів «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета; з'ясування особливостей актуалізації «гуморист» як основного типу «емотивного-Я» ідентичності автора.

Виклад основного матеріалу. У нашій роботі дотримуємося думки про те, що ідентичність дитячого поета моделюється через «Образ Я», в якому наявні пізнавальний, афективний та поведінковий компоненти (запозичені ідеї з концепції Р. Бернса (1986 р.)).

Дж. Мануель і М. Моріллас описують «емотивний досвід як складні внутрішні події, спричинені зв'язком зі сприйняттям, відчуттями, пізнанням, індивідуальною та соціокультурною поведінкою». Науковці стверджують, що «будь-яка подія, думки та відчуття можуть бути причиною емотивної події (зоровий або слуховий досвід, пізнавальний досвід, інша емоція)». Науковці пропонують таку модель емотивної події: «візуальний досвід → почуття → думка → настрої → поведінка → більше почуттів, думок, дій, настроїв тощо» [15, с. 71].

Отже, взявши за основу, компоненти «Я-концепції» (пізнавальний, афективний та поведінковий (за Р. Бернсом (1986 р.)) і модель емотивної події (за Дж. Мануелем і М. Морілласом (2001–2002 рр.)), маємо можливості виокремити такі компоненти «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета: (C – cognition) = когнітивний, що охоплює візуальний чи аудіальний досвід, знання, переконання, мотиви, ідеї тощо; (E – emotion) = афективний, що вказує на емоційно-оцінне ставлення до знань та переконань, вбираючи в себе почуття й емоції; (A – activity) = поведінковий (поетична діяльність) як відповідна реакція на емоцію, що репрезентується в дитячих поетичних текстах автора, які створюють емоційний вплив на адресата-дитину.

Дослідження включає такі етапи. По-перше, інтерв'ю з Дж. Дональдсон були проаналізовані для опису емотивних подій з життєвого досвіду дитячого поета, що репрезентовані у віршах; по-друге, були виявлені компоненти «емотивного-Я» ідентичності Дж. Дональдсон; по-третє, із застосуванням методу лінгвістичного опису й методу суцільної вибірки були визначені лінгвістично-стилістичні засоби вербалізації типів «емотивного-Я» ідентичності автора, що актуалізуються в дитячих поетичних текстах Дж. Дональдсон (загальною кількістю 81 вірш за період із 2006 по 2017 рр.); по-четверте, за допомогою кількісного аналізу визначено поняття «гуморист» як репрезентативний тип «емотивного-Я» ідентичності Дж. Дональдсон.

Матеріалом дослідження слугували такі збірки віршів Джулії Дональдсон, як “Wriggle and Roar. Rhymes to Join in with” [16] для дітей віком від трьох до шести років (*Preschool Children*); “Crazy Mayonnaisy Mum” [17] для дітей вікової категорії від п'яти до дев'яти років (*Preschool Children* і *Young School-Age Children/Beginner Readers*); “Shuffle and Squelch” [18] (4–7 років); “Animal Music” [19] (4–7 років); “It's a Little Baby” [20] (1–3 роки); “There's an Owl in My Towel” [21] (1–3 роки); “Hippo Has a Hat” [22] (від немовлят до п'яти років); “Chocolate Mousse for Greedy Goose” [23] (2–5 років); “One Mole Digging a Hole” [24] (2–5 років); “Goat Goes to Playgroup” [25] (2–5 років); “Toddle Waddle” [26] (від немовлят до п'яти років).

Поетичне слово авторки звернено і до зовсім маленьких представників слухацької аудиторії, до яких належать діти віком від одного до трьох років (*Toddlers*). Так, “It's a Little Baby” [20] – це захоплива і цікава настільна книга з простим римованим текстом і чарівними ілюстраціями Ребекки Кобб (Rebecca Cobb) на білому фоні, а також з відкидними стулками (клапанамі).

За словами Дж. Дональдсон, натхненням для створення цієї книги стала її перша онука: коли їй виповнилося 10 місяців, авторка вирішила написати її першу книгу для малят, точніше кажучи, немовлят, що базувалась на всіх улюблених діях, таких

як махати, вказувати, що робила її перша онука. Онуки часто надають поету ідеї [27].

Звертаємо увагу на те, що досвід з власного життя є таким компонентом «емотивного-Я», як *C* (cognition) (дії маленької онуки, що викликали певні емоції та бажання написати книгу для малят, що стане першим досвідом читання). Саме бажання створити віршований текст для дитячої аудиторії як перше знайомство з читанням характеризується як компонент «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета – *E* (emotion). *A* (activity) – поведінкова реакція на бажання, що з'явилося в авторки, – це поетичний текст “It’s a Little Baby”.

“It’s a Little Baby” – це інтерактивна книга про дії п’ятьох дітей (“It’s a little bab”у), які, ховаючись (*hiding*), поглядають (*peeping at you*), махають руками (*waving at you*), плескають у долоні (*clapping with you*), вказують (*pointing at you*) і танцюють (*dancing for you*). При цьому кожна строфа починається однаково і містить питання (“*Somebody’s hiding. I wonder who*”), потягнувши за стулку (клапан), малеча може дізнатися відповідь. Персонажі-діти кожного разу тричі запитують, чи може слухач-малеча швидко споглядати, закриваючи і відкриваючи долонями очі (“*Can you peep?*”), вказувати (“*Can you point?*”), махати руками (“*Can you wave?*”), плескати у долоні (“*Can you clap?*”) і танцювати (“*Can you dance?*”), що, безперечно, викликає бажання у маленьких слухачів приєднатися. Це бажання підсилюється вербально закликком повторювати (“*It’s your turn!*”).

Простота поетичного мовлення вербалізується за допомогою дієслів на позначення рухової діяльності (*peep, point, clap, dance*), простих речень, окличних речень і повторів, що є основними ознаками віршів, призначених для дітей зазначеної вікової категорії (*Toddlers*). Цей вірш невеликий за обсягом і містить обмежену кількість слів, що відповідає психофізіологічним особливостям дітей віком від одного року до трьох.

“There’s an Owl in My Towel” [21] – це одна книга Дж. Дональдсон для дітей віком від одного до трьох років такого ж формату, як і “It’s a Little Baby” (з клапанами/стулками). Авторка зазначає, що натхненням для створення цієї дитячої поезії стала її онука Поппі (Poppy), що мала рушник із малюнком сови на ньому [27]. Цей факт свідчить про актуалізацію компонентів «емотивного-Я» ідентичності поета: *C* (cognition) – зображення сови на рушнику маленької онуки (візуальний досвід) → *E* (emotion) – емоційно-оцінне відношення до побаченого, що, очевидно, стало своєрідним поштовхом для створення поетичного тексту, оскільки виникла ідея написати дитячий вірш → *A* (activity) – створення дитячої поезії у форматі *lift-the-flap fun* (книга з клапанами).

Аналізований вище вірш невеликий за обсягом. Серед лексичних характеристик слід назвати іменники з конкретним значенням (*chair, bowl, pram, towel, bed*), назви іграшок (*teddy bear*), зооніми (*hare, mole, lamb, owl*), дієслова на позначення рухової діяльності, а саме ті дії, які для дітей від одного до трьох років є основними видами їх діяльності (*sit, eat, go out, have a bath, go to bed, hop, run, skip, cuddle*). Синтаксис поетичного мовлення характеризується простими окличними реченнями, що мають однакову будову: зворот *there’s* + зоонім + місце перебування тварини. Серед стилістичних фігур репрезентовані повтори питальних речень (“*Can you...hop like a hare? / ... run like a mole? / ...*”), що активізують малят до активних дій. Вони викликають позитивні емоції, оскільки діти

цієї вікової категорії отримують радість і задоволення від рухів, бо саме такий вид діяльності виявляється їх першим життєвим досвідом.

Вищезазначене доводить той факт, що авторська майстерність полягає у виключному вмінні створювати одночасно прості і короткі, але ефективні поетичні тексти для найменших слухачів, що впливають на емоціосферу малят.

Отже, щодо ідентичності дитячого поета, конструйованій у дискурсі, маємо підстави для виокремлення поняття «простака» як типу «емотивного-Я» ідентичності Дж. Дональдсон.

У творчому доробку Дж. Дональдсон є римований твір для малят “Toddle Waddle” [26], що репрезентує авторську майстерність у доборі та римованому оформленні дієслів і звуконаслідувань, що імітують різноманітні звуки. У цьому вірші, окрім «простака», репрезентується інший тип «емотивного-Я» ідентичності поета, а саме «веселун», оскільки звуконаслідування, що вербалізуються у тексті, асоціюються з витівкою і веселощами. Дітям властиво щось постійно витівати, пізнаючи світ, вони із задоволенням веселяться і радіють, поповнюючи власний життєвий досвід.

У вірші “Buttons” [18, с. 10] також репрезентується «веселун» як тип «емотивного-Я». У ненав’язливій і веселій формі різноманітні гудзики від одягу (*coat, shirt, cardigan, skirt*), що по-різному тримаються, і всілякі кнопки різної форми репрезентовані в текстовому просторі вірша, що забезпечує легкість дитячого сприйняття. Окрім того, в останніх рядках вірша “Buttons” актуалізується інший тип «емотивного-Я», а саме «гуморист». Цей тип вербалізується за допомогою порівняння (“*But if you’re a bit like me / Then I’m sure you will agree*”) і визнання улюбленого дитячого виду солодоців, а саме шоколаду (“*that chocolate button*”), найкращим (*the best*).

У вірші “Two Feet” моделюється «веселун» як тип «емотивного-Я» ідентичності автора. Маркерами репрезентації зазначеного типу є дієслова (*leap, jump*) та дієслівні форми з *-ing* (*tapping, dancing, creeping, landing, stamping, running*) [16, с. 32–33]. До того ж повтори *two feet* і *left/right* мають певне емоційне навантаження, підсилюючи почуття радості і веселощів.

Зазначений тип конструюється в деяких інших дитячих поетичних текстах Дж. Дональдсон. Однак «веселун» зазвичай моделюється у віршах авторки, де реалізовується такий тип «емотивного-Я», як «витівник». Оскільки якщо щось витівается, то це може бути весело. Так, у вірші “Shuffle and Squelch” [18, с. 4] «веселун» і «витівник» вербалізуються за допомогою дієслів на позначення рухової активності, що діти люблять робити надворі у різні пори року («витівник»: *in spring – squelch in the mud*; «веселун»: *in summer – dance in the sun*; «витівник»: *in autumn – shuffle in the leaves, in winter – sliding on the ice*). До того ж використання особового займенника першої особи множини *we* свідчить про наближення адресанта-дорослого до адресата-дитини, про репрезентацію прагматичної ролі поета «дитина». Наказовий спосіб (“*Wellies on, let’s brave the mud*”) підкріплює реалізацію цієї ролі, бо поет закликає робити речі, які роблять лише діти. Актуалізація типу «витівник» найяскравіше представлена за допомогою повторів дій, що підсилюються стверджувальною часткою *yes*: “*We’ll go dancing about, dancing about, / dancing about in the sun, / Yes, we’ll go dancing about, dancing about, / dancing about in the sun*” (те ж стосується інших дій).

Розмежування мовно-стилістичних засобів вербалізації таких типів «емотивного-Я», як «веселун» і «витівник», ускладняється їх спільною конотацією.

У вірші “Toenails” реалізується такий тип «емотивного-Я», як «витівник», оскільки діти копіюють батьків, зокрема дівчатка хочуть, щоб їх нігті були пофарбованими, як у матусь. Саме тому вони використовують фломастери: “*One, two, three, four, five, six, seven, / Eight, nine, ten. / I’ve coloured all my toenails with a / Felt-tipped pen*” [16, с. 9]. «Витівник» вербалізується за допомогою кількісних числівників від одного до десяти (що відповідає кількості нігтів як на руках, так і на ногах) і дієслова *colour*.

«Витівник» як тип «емотивного-Я» ідентичності Дж. Дональдсон реалізується у вірші “Coming Downstairs” [17, с. 62]. Головний персонаж, а саме дитина, розповідає, яким чином усі члени родини пересуваються по сходах у домі. Вірш містить лише 8 рядків, зазначений тип вербалізується в останньому рядку за допомогою дієслів. По-перше, за допомогою заперечної форми дієслова з прийменником *come down*, що міститься у реченні з протиставним сполучником *but* (“*But I don’t come downstairs at all*”). Значення заперечення підсилюється виразом *at all*. По-друге, за допомогою дієслова з прийменником *slide down* (“*I slide down the banisters*”).

У проаналізованому вище прикладі модифікується інший тип «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета, а саме «гуморист», оскільки з гумором описується хода усіх членів родини (*father, sister, baby, brother, mum, cat, Granny*) по сходах. При цьому арсенал мовних засобів, що реалізують зазначений тип, досить різноманітний. «Гуморист» вербалізується за допомогою дієслів, дієслів з прийменниками, дієслівних форм з *-ing* (participle), дієслівних конструкцій, іменникових словосполучень, порівнянь, звуконаслідувань (*come plodding down, thump, run down half a flight, take a flying jump, come down backwards, a slithering kind of crawl, trip, a nasty fall, come at the gallop, sound like a horse, a padding sound, one step at a time*).

Однією з характерних рис дитячих поетичних текстів Дж. Дональдсон виявляється їх гумористичне звучання. Гумор авторських поезій «м’який» по відношенню до головних персонажів, відображає смішні ситуації, у яких опиняються діти.

Відповідно до словникових дефініцій, поняття «гумор» розуміють так: «доброзичливо-глузливе ставлення до чого-небудь, спрямоване на викриття недоліків; уміння подати, зобразити щось у комічному вигляді; сказане чи зроблене для розваги, сміху; дотеп, витівка» [28, с. 194]; «доброзичливо-глузливе ставлення до чого-небудь, здатність помічати смішний бік речей, уміння подати, зобразити щось у комічному вигляді» [29, с. 161–162]; «якість у чомусь, що робить це веселим; спосіб, у який певна людина або група знаходить конкретні речі кумедними; здатність розуміти або отримувати насолоду від забавних ситуацій чи сміятися над певними речами» [30, с. 698].

У вірші “Santa Claws” [17, с. 12] поетка використовує принцип антропоморфізму, оскільки хоча головний персонаж твору не називається одразу (лише в останньому рядку), проте з тексту стає зрозумілим, що це кіт. Він завжди щось витіває (“*When all I did was climb a tree*”), бешкетує (“*And bat a shiny silver ball*”), не розуміє, чому його сварять (“*I don’t know why they’re blaming me / ... / scream and shout / And turn me out and shut the door*”), пояснюючи, що все це він робить ненавмисно (“*How*

could I know the tree would fall? / And when those silly light went out”). Головний персонаж вірша дуже засмучений, що його ніхто не любить (“*Now no one loves me any more*”), але ненадовго. Опинившись на кухні (“*I’m in the kitchen by myself. / But wait! What’s on that high-up shelf?*”), він одразу бачить індичку високо на полиці (“*A lovely turkey, big and fat!*”). Кіт доходить висновків, що його люблять (“*How nice! They do still love their cat*”), що актуалізує гумористичне звучання вірша.

У наведеному прикладі одразу конструюються декілька типів «емотивного-Я» ідентичності поета, а саме «витівник», «бешкетник», «гуморист». Виокремлені типи вербалізуються здебільшого за допомогою дієслівної лексики: «витівник» (*climb*), «бешкетник» (*bat, fall, go out, blame, scream, shout, turn out, shut*), «гуморист» (*wait, love*). Також «гуморист» вербалізується на синтаксичному рівні за допомогою окличних конструкцій, однією з яких є імперативне речення (“*But wait!*”), а іншою – окличне речення з *how* (“*How nice!*”).

У вірші “Cat Envy” реалізується «гуморист» як тип «емотивного-Я» ідентичності поета. Головний персонаж твору (дитина) заздрить домашньому улюбленцю (“*No wonder she can sleep like that. / I sometimes wish I was the cat*”), а саме кішці, що вона може спокійно спати (“*The cat is sleeping on my bed. / She’s lucky she can sleep*”), при цьому дає себе попестити (“*She sometimes gives herself a groom*”), але ніхто не примушує її прибирати кімнату (“*But no one makes her clean her room*”), її не будять (“*And no one’s going to wake her up*”), не вимагають принести порожню чашку (“*And yell, ‘Bring down that empty cup!’*”), не підганяють, щоб не запізнитися до школи (“*Or, ‘If you don’t get moving you’ll / Be twenty minutes late for school!’*”). Зазначений тип вербалізується за допомогою неозначеного займенника (*no one*) дієслів у складі заперечних або імперативних синтаксичних конструкцій, дієслівних словосполучень. Окрім типу «гуморист», у вірші реалізується такий тип «емотивного-Я», як «фантазер», що вербалізується за допомогою дієслова *wish* у складі умовного речення на позначення нереальних фактів або подій.

Іншим прикладом репрезентації типу «гуморист» як типу «емотивного-Я» є вірш “Sniff, sniff, sniff” [16, с. 22–23]. У вірші розповідається про те, як можна визначити, що продукти зіпсувалися. Наприклад, можна понюхати: сир із цвіллю, який виглядає наче йому 100 років (“*A lump of cheese all covered in mould, / Looking about a hundred years old*”); неприємний, запліснявілий, гнилий овоч (“*A nasty, mouldy, rotten old veg, / Soggy inside and fluffy round the edge*”). До списку зіпсованих продуктів, що мають неприємний запах, додається пара брудних носків, що десь поруч біля пральної машини (“*Sniff, sniff, sniff. / What can you sniff? / A pair of socks that never have been / Anywhere near a washing machine, / That’s what I can sniff*”). Стає зрозумілим, що вони також мають неприємний запах. Отже, з тонким гумором поет натякає, що брудні речі варто складати до пральної машини, щоб можна було вчасно попрали, а не десь поруч, бо тоді може відчуватися неприємний запах.

У вірші “Finger and Thumbs” [17, с. 74] головний персонаж-дитина дає опис окремих пальців кожного члена родини, при цьому даючи пояснення (“*Mum’s ring finger has a ring on it / Because she likes Dad*”). Нарешті, в останніх двох рядках дитина описує власні пальці, точніше нігті, що досить брудні (“*And my fingernails all have dirt under them / Because dirt likes me*”). У цих рядках актуалізується поняття «гуморист».

Рис. 1. Кількісні підрахунки типів «емотивного-Я» ідентичності Джулії Дональдсон в дитячому поетичному дискурсі

Поетичні тексти Дж. Дональдсон сповнені оптимістичним звучанням, що відповідає природній сутності дітей бути радісними, веселими і щасливими. Так, увесь текст вірша “Handy Work” [16, с. 26–27] репрезентує рухову діяльність, що є типовою для дитини (“One, two, / What can you do? / We can ... / Stroke a cat, / Put on a hat, / Shake your hand, / Dig in the sand”). Такий тип «емотивного-Я», як «оптиміст», вербалізується у цьому вірші за допомогою дієслів на позначення рухової діяльності.

Результати аналізу дитячих поетичних текстів Дж. Дональдсон обумовлюють виокремлення не лише поняття «гуморист» як типу «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета, але й інших типів, що актуалізуються у віршах авторки. Отримані дані дають змогу встановити співвідношення таких типів «емотивного-Я» ідентичності Дж. Дональдсон у дитячому поетичному дискурсі, як «гуморист», «оптиміст», «веселун» «витівник», «бешкетник», «простак» «жартівник», «фантазер», «лірик», «песиміст», «кардіоцентрик», «моралізатор», «мрійник», «казкар», «ентузіаст», «застережник», «налякувач», «егоцентрик», «сатирик».

Діаграма, що наведена нижче (рис. 1), пропонує візуальне уявлення кількісної кореляції типів «емотивного-Я» ідентичності Дж. Дональдсон як дитячого поета. Відповідно до кількісних показників, репрезентативним типом «емотивного-Я» ідентичності автора виявляється «гуморист». Гумористичне звучання дитячих віршів Дж. Дональдсон виявляється основним прийомом авторського стилю, оскільки гумор має значення усього, що «викликає сміх» [31, с. 344], «взагалі сміх і почуття смішного» [32, с. 173]. Таким чином, стає зрозумілим, що поетичні тексти Дж. Дональдсон сприяють формуванню емоційсфери дітей.

Щодо лінгвостилістичних особливостей вербалізації «гуморист» як репрезентативного типу «емотивного-Я», то типовими виявляються звуконаслідування, дієслова, дієслівні форми, іменники (найчастіше уживаними є конкретні), прості речення, окличні й заперечні синтаксичні конструкції, повтори.

Висновки. Результати проведеного дослідження засвідчують той факт, що життєві події, досвід, знання, цілі й мотиви автора виявляються поштовхом для репрезентації емоцій у дитячому поетичному дискурсі задля того, щоби викликати необхідну емоційну реакцію в адресата. Це засвідчує конструйовану сутність ідентичності автора в дитячому поетичному дискурсі, зокрема принцип емотивного конструювання ідентичності поета. Відповідно до принципу емотивного конструювання ідентичності Дж. Дональдсон, виявлені компоненти моделювання типів «емотивного-Я» ідентичності поета в дискурсі (когнітивні, афективні й поведінкові). Аналіз ілюстративного матеріалу, що охоплює поетичні тексти Дж. Дональдсон (загальною кількістю 81 вірш), що призначені для дитячої читацької/слухачької аудиторії, зумовлює виокремлення різних типів «емотивного-Я» ідентичності автора. Кількісні підрахунки засвідчують, що репрезентативним типом виявляється «гуморист».

У зв'язку з вищезазначеним стає очевидним, що виокремлені типи «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета потребують їх подальшого висвітлення.

Література:

1. Bamberg M., Fina De A., Schiffrin D. Discourse and Identity Construction. *Handbook of Identity Theory and Research* / eds. S.J. Schwartz et al. New York : Springer Science+Business Media, LLC, 2011. 998 p.
2. Versluys E. The Notion of Identity in Discourse Analysis: Some Discourse Analytical Remarks. *International Tidsskrift for Sprog og Kommunikation*. 2007. Vol. 26. P. 89–99.
3. Bucholtz M., Hall K. Identity and Interaction: a Sociocultural Linguistic Approach. *Discourse Studies*. London : SAGE Publications, 2005. Vol. 7 (4–5). P. 585–614.
4. Coupland J. Dating Advertisements: Discourses of the Commodified Self. *Discourse and Society*. 1996. № 7. P. 187–207.
5. Norris P. Political Activism: New Challenges, New Opportunities. *The Oxford Handbook of Comparative Politics* / eds. C. Boix, S. Stokes. Oxford : Oxford University Press, 2007. P. 628–662.

6. Пікалова А.О. Актуалізація мовностилістичних особливостей англомовних дитячих поетичних текстів відповідно до вікової категоризації. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2018. Т. 29 (68). № 1. С. 42–47.
7. Пікалова А.О. «Казкар» як тип «емотивного-Я» ідентичності дитячого поета. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація»*. 2019. Вип. 2. С. 69–78.
8. Rubin D.L. Introduction: Composing Social Identity. *Composing Social Identity in Written Language* / eds. D. Rubin. Hillsdale, NJ : Lawrence Erlbaum, 1995. P. 1–30.
9. Gee J.P. An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method. London : Routledge, 1999. 176 p.
10. Foolen A. The Expressive Function of Language: Towards a Cognitive Semantic Approach. *The Language of Emotions. Conceptualization, Expression, and Theoretical Foundation*. Amsterdam/Philadelphia, 1997. P. 15–32.
11. Чуковский К.И. От двух до пяти. Москва : КДУ, 2005. 400 с.
12. Ngugi Y. Pamela Children's Literature Research in Kenyan Universities: Where are We Now? *International Journal of Arts and Commerce*. 2012. Vol. 1. No. 2. P. 60–77.
13. Rogers C. On Becoming a Person: A Therapist's View of Psychotherapy. New York : Houghton Mifflin Company, 1995. 420 p.
14. Бернс Р. Развитие «Я-концепции» и воспитание / пер. с англ. и общ. ред. В.Я. Пилиповский. Москва : Прогресс, 1986. 420 с.
15. Manuel J., Morillas M. Extensionalist Semantics, Cognitive Linguistics and Emotion Expressions. *AngloGermanica Online*. 2001–2002. № 1. P. 69–76.
16. Donaldson J. Wriggle and Roar. Rhymes to Join in with. London : MacMillan Children's Book, 2015. 32 p.
17. Donaldson J. Crazy Mayonnaise Mum. London : MacMillan Children's Book, 2015. 113 p.
18. Donaldson J. Shuffle and Squelch. London : MacMillan Children's Book, 2017. 32 p.
19. Donaldson J. Animal Music. London : MacMillan Children's Book, 2013. 24 p.
20. Donaldson J. It's a Little Baby. London : Macmillan Children's Books, 2016. 12 p.
21. Donaldson J. There's an Owl in My Towel. London : Macmillan Children's Books, 2016. 12 p.
22. Donaldson J. Hippo Has a Hat. London : MacMillan Children's Book, 2006. 24 p.
23. Donaldson J. Chocolate Mousse for Greedy Goose. London : MacMillan Children's Book, 2006. 24 p.
24. Donaldson J. One Mole Digging a Hole. London : MacMillan Children's Book, 2008. 22 p.
25. Donaldson J. Goat Goes to Playgroup. London : MacMillan Children's Book, 2014. 24 p.
26. Donaldson J. Toddle Waddle. London : MacMillan Children's Book, 2015. 24 p.
27. Wootton K. Julia Donaldson: My Grandchildren Inspire Me. *Pressreader.com*. Retrieved August 15, 2020. URL: <https://www.pressreader.com/uk/yours-uk/20170829/285177243390163>.
28. Словник української мови : в 11 т. / редкол.: І.К. Білодід (голова) та ін.; Академія наук Української РСР, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні. Київ : Наук. думка, 1971. Т. 2. 550 с.
29. Жайворонок В.В. Знаки української етнокультури : словник-довідник. Київ : Довіра, 2006. 703 с.
30. Summers D. Longman Dictionary of Contemporary English. (3d). Longman Publishing, 2000. 1668 p.
31. A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory / ed. J.A. Cuddon. 5th ed. Oxford : Wiley-Blackwell, 2013. 803 p.
32. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Теремко. Київ : Видавничий центр «Академія», 2007. 752 с.

Pikalova A. “Humorist” as a type of “Emotive-I” of the identity of the English- language children’s poet

Summary. The proposed article focuses on the constructed essence of the identity of the English-language children’s poet. The paper considers the principle of emotive construction of the identity of the children’s poet. The research argues the components of the “emotive-I” of the identity of such an English- language children’s poet as Julia Donaldson.

The article describes the concepts “identity” and “identity of the children’s poet”, pays attention to scientific researches on the mechanisms of constructing the identity, in particular the interdisciplinary model of constructing the identity in the interaction (proposed by M. Bacholtz and K. Hall). The methodology of distinguishing the components of the “emotive-I” of the identity of the children’s poet’s is proposed in the article. This methodology refers to the theory of the “I-concept” (according to R. Burns), the psycho-biological model of the emotive event (according to J. Manuel and M. Morillas).

The interpretation of the principle of emotive construction of the identity of the children’s poet’s, in particular distinguishing the components of the “emotive-I” of the author’s identity (cognitive, affective and behavioral), is based on the analysis of the interviews with Julia Donaldson and poetic texts for children (the total amount is 81 verses; created from 2006 till 2017). The illustrative material includes the collections of poems and the poems by Julia Donaldson, written for children of different ages (infants, toddlers, preschool children, young school-age children/beginner readers).

The linguistic and stylistic features of the children’s poetic texts by Julia Donaldson’s were discovered in the process of analyzing the illustrative material. This analysis allows to reveal the different types of “emotive-I” of the author’s identity. The paper detects the peculiarities of the actualization of “humorist”, “ingenuous”, “prankster”, “merry-maker”, “mischiefier”, “optimist” and the other types. The quantitative correlation of the distinguished types of the “emotive-I” of Julia Donaldson’s identity, constructed in the children’s poetic texts, determines the “humorist” as a representative type. The main markers of the verbalization of this type in the children’s poetic texts are sound imitations, verbs, verb forms, nouns (mostly concrete), exclamatory sentences, repetitions. Verification of this type testifies to the fact that Julia Donaldson’s poetic texts contribute to the formation of the emotional sphere of children’s listening/reading audience.

Key words: identity, children’s poet, Julia Donaldson, poetic discourse, children’s poetic texts, emotiveness, principle of emotive constructing, types of “emotive-I”, “humorist”, “optimist”, “ingenuous”, “prankster”.